

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	39289 Переклад з англійської мови та другої іноземної українською
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

04.11.2021 р.

Справа № 1448/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Лиман Ігор Ігорович – головуючий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Снитко Олена Степанівна,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Колесник Олена Сергіївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Александрова Олена Станіславівна,
Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Раєвська Ірина Валеріїна, гарант – представник ЗВО,
Василина Катерина Миколаївна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39289
Назва ОП	Переклад з англійської мови та другої іноземної українською
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітню програму «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською » було розроблено у 2019 році проектною групою викладачів кафедр теорії та практики перекладу і французької філології. Зовнішні та внутрішні стейкхолдери взяли участь в обговоренні та розробці ОП. Чітко окреслені цілі ОП корелюють зі стратегічною програмою розвитку ЗВО. Впровадження цієї ОП у 2020 році було узгоджено із місією та стратегією розвитку ОНУ, стратегічними пріоритетами розвитку кафедри теорії та практики перекладу ОНУ, продиктоване потребами регіонального ринку праці, побажаннями здобувачів освіти, академічного персоналу та роботодавців, .

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Розробка ОП здійснювалася з урахуванням інтересів та пропозицій стейкхолдерів, які долучалися до розробки програми, думка яких вивчалася проектною групою. Викладачі кафедри, які є перекладачами-практиками, активно долучаються до перегляду ОП, аналізуючи потреби ринку праці, розвиток перекладацької галузі, це призвело до розширення спектру визначених ПРН за рахунок уточнення перекладацьких навичок, яких набувають студенти цієї ОП. НПП мають змогу вносити свої ОК до каталогу вибіркових дисциплін, також щорічно переглядаючи робочі програми нормативних дисциплін, додають зміни у їхнє змістове наповнення у відповідності до запитів часу та розвитку перекладознавства. Пропозиції можна надсилати на електронну адресу кафедри.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку філології, перекладознавства як її галузі, потреб ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвіду інших вітчизняних та іноземних програм.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня був затверджений у 2019 р., отже, його параметри були певним чином ураховані в редакції ОП 2020 р. та у редакції ОП 2021 р., яка проходить акредитацію. ОП забезпечує досягнення ПРН, визначених у Стандарті. За пропозиціями студентів та НПП перелік ПРН був доповнений вузько перекладознавчими ПРН 18-21, які забезпечуються у повному обсязі ОКТ 01, 03-05, 07 – 10 та ОКП 01, 02. У звіті ЕГ зазначається про те, що в описі ОП відсутній ПРН 8 Стандарту «Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства», хоча ОКТ 2 «Новітня література англomовних країн» (обсягом 3 кредити) дозволяє у загальних рисах досягти зазначений результат у здобувачів 2021 року набору. Погоджуємося з рекомендацією ЕГ привести перелік ПРН у відповідність до Стандарту, забезпечити формування літературознавчих компетентностей за рахунок ОК літературознавчого вектору підготовки. Адже підгалузь перекладознавства – художній переклад – також потребує відповідної підготовки майбутніх фахівців.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми 90 кредитів ЄКТС відповідає вимогам Стандарту щодо освітньо-професійних програм другого рівня вищої освіти. Навчання триває 1 рік 4 місяці (і на денній, і на заочній формах здобуття освіти). Навчальний план передбачає блоки обов'язкових навчальних дисциплін та дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти, обов'язкові дисципліни представлені ОКТ 01-10 теоретичної підготовки та ОКП 01,02 практичної підготовки (виробнича (перекладацька) практика) і переддипломна практика та захист дипломної (магістерської) роботи), вибіркові дисципліни, представлені у каталозі вибіркового вибору дисциплін (<http://surl.li/ainer>). Форма атестації здобувачів вищої освіти – захист магістерської роботи. Із загальної кількості кредитів обов'язкові компоненти освітньої програми складають 73,4 %, вибіркові компоненти становлять 26,6 %). Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) загалом відповідає вимогам законодавства для відповідного рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми узгоджується із предметною областю спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». Об'єктами вивчення є «державна та іноземні мови (в теоретичному, практичному, синхронічному/діахронічному, лінгвістичному, соціокультурному, перекладацькому, науково-дослідному та інших аспектах), література, жанрово-стильові різновиди текстів, переклад (у теоретичному та практичному аспектах), міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі», що відповідає вказаній спеціальності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема шляхом вибору здобувачами ВО навчальних дисциплін у передбаченому законодавством обсязі. Система вибору є прозорою та доступною. ЗВО усвідомлює своє завдання щодо розширення та оновлення каталогу вибіркового вибору дисциплін, збільшення ступеня варіативності. Кожний здобувач самостійно обирає тему магістерської роботи відповідно до його професійних інтересів, має можливість обрати місце проходження практики з відповідного переліку. На перспективу можна висловити рекомендацію пропонувати здобувачам ВО можливість вибору вибіркового вибору дисциплін з інших ОП ОНУ.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів ВО, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої практичної діяльності. Навчальний план передбачає проходження перекладацької

практики. Проектна група демонструє гнучність у забезпеченні практичного оволодіння здобувачами ВО навичок галузевого перекладу в аспекті навчання та проходження практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає набуття здобувачами во соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Про це свідчать силабуси дисциплін, опитування студентів під час експертизи та думка роботодавців. Участь у програмах академічної мобільності також сприяє розвитку соціальних навичок майбутніх перекладачів. Співпраця із Інститутом культури Італії, Філією Грецького фонду культури та іншими Міжнародними установами, залучення студентів до проведення Дня міста у вересні 2021, участь у позааудиторних подіях, як-от «Mechnikov Start Fest», спортивні змагання та профорієнтаційні заходи – усе це допомагає здобувачам освіти набути “soft skills”.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та окремих ОК реалістично віддзеркалює фактичне навантаження здобувачів ВО та забезпечує досягнення ними цілей та програмних результатів навчання. Як встановила ЕГ, співвідношення аудиторної та самостійної роботи визначається згідно із Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ пункт 2.7.2 «Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується робочим навчальним планом. Його обсяг повинен становити, як правило, не більше 2/3 для першого і другого освітнього рівнів ... від загального обсягу навчального часу здобувача денної форми навчання, відведеного для вивчення конкретної дисципліни» (<http://surl.li/ainel>). У навчальному плані за ОП із загальної кількості годин (2700 годин) на самостійну роботу припадає 2098 годин (включаючи практичну підготовку). Тижневе навантаження студентів є помірним – згідно з навчальним планом 2021 року становить по 14 годин на тиждень, хоча у Положенні про організацію освітнього процесу в ОНУ (пункт 5.1) передбачено не менше 16 годин щотижневого навантаження для другого рівня освіти (<http://surl.li/ainel>). У звіті ЗВО також вказано, що аудиторна робота здобувачів розрахована на 16-20 годин на тиждень. Як зазначається у звіті ЕГ, " ця невідповідність пояснюється таким фактом, що в умовах пандемії навчальний графік був ущільнений і фактично студенти мають тижневе навантаження у межах визначених 16-20 годин. Уточнений графік розміщений на сайті навчальної частини (<http://surl.li/ainfa>)". Вважаю наведені аргументи достатньо переконливими..

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка за дуальною формою освіти за ОП не передбачається, Керівництво ЗВО, проектна група розглядає перспективи впровадження дуальної освіти за цією ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти Організацію прийому вступників здійснює приймальна комісія, яка діє відповідно до законодавства України, Положення про приймальну комісію ОНУ імені І.І. Мечникова розміщено на офіційному сайті закладу вищої освіти. Приймальна комісія керується принципами відкритості і прозорості під час проведення прийому до ОНУ, які викладені у розділі XVI Правил прийому. Умови вступу осіб з особливими освітніми потребами також регламентуються окремим розділом вищезазначеного документа. Як зазначається у звіті ЕГ, під час зустрічі фокус-груп здобувачі вищої освіти підтвердили, що з інформацією про правила прийому, розклад та програми вступних випробувань вони ознайомилися на сайті університету (<https://bit.ly/ziyPGhJ>), а процедури вступу були їм роз'яснені безпосередньо у приймальній комісії, також необхідна допомога та консультації надавались викладачами відповідної кафедри.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОП враховують її специфіку. На офіційному сайті ЗВО надається вся необхідна інформація.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті існує чітка і прозора процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Визнання результатів навчання для здобувачів, які навчалися в інших ЗВО, здійснюється на підставі Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://bit.ly/39XSekD>). Положення розроблене відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого Постановою КМУ від 12 серпня 2015 року № 579, Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ та інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, статуту ОНУ. Визнання результатів навчання з дисциплін здійснюється на основі Європейської кредитно-трансферної системи і проводиться шляхом порівняння навчальних програм ОП ОНУ та ЗВО-партнера з урахуванням компетентностей, зазначених у відповідній освітній програмі. Професії но-орієнтовані вибірково дисципліни, прямих аналогів яким не існує в навчальному плані відповідної спеціальності в ОНУ, можуть бути визнані, якщо вони відповідають освітній програмі. Прикладів перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на програмі, що акредитується, не було.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за аналізованою ОП відсутня. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І.Мечникова (<https://bit.ly/3V3DLja>). З Процес визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, має чітко визначену структуру: здобувач вищої освіти звертається із заявою до декана факультету, на якому він навчається, створюється комісія і проводиться атестація, підсумки якої формулюються в протоколі із висновком про зарахування чи незарахування відповідної дисципліни. Можна висловити рекомендацію активнішого використання відповідних можливостей. Як зазначається у звіті ЕГ, під час зустрічей з ЕГ учасники освітнього процесу, відповідальні за реалізацію освітньої програми, висловились щодо перспектив імплементації практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у найближчому майбутньому.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Крім використання традиційних методів навчання значна увага звертається на використання сучасних технологій перекладацької діяльності. Здобувачі ВО вільно висловлюють свої міркування, пропозиції. Викладачі вільні у виборі форм і методів формування та подання навчального матеріалу.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб). Силабуси та робочі програми усіх обов'язкових ОК розміщені у вільному доступі на сайті кафедри теорії та практики перекладу (<http://surl.li/ainei>).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Поєднання навчання і наукових досліджень у підготовці майбутніх перекладачів здійснюється передусім у процесі роботи у «Перекладацькій майстерні» та науковому гуртку кафедри. Науково-педагогічні працівники не обмежені у виборі та реалізації своїх наукових інтересів, тематика наукових досліджень, що пропонуються, корегується та оновлюється у відповідності до трендів сучасного перекладознавства.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Матеріали самооцінювання та звіт ЕГ свідчать про те, що викладачі кафедри активно займаються перекладацькою роботою, беруть участь у науково-практичних конференціях, зібраннях, спілкуються з роботодавцями, що сприяє оновленню освітнього поля: корегуються структура та зміст програми, формується оновлений вигляд навчальних дисциплін. Водночас, як свідчить звіт ЕГ, рекомендована література до ОКТ 01,02,05,06, 09 включає джерела, датовані до 2000 року, що, вочевидь, не сприяє ознайомленню із новітніми тенденціями у галузі. Рекомендується звернути увагу на джерельну базу дисциплін, що викладаються.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти ОНУ співпрацює з багатьма національними організаціями культури, мови та історії (<http://surl.li/ainft>), з іноземними установами освіти і науки (<http://surl.li/ainfv>), здійснюється діяльність за програмою «Еразмус+» з майже з 30 університетами країн-членів ЄС. Отже, студенти цієї ОП також мають змогу брати участь у програмах академічної мобільності. Цей процес регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ (<http://surl.li/ybin>). Наразі здобувачка А. Сидорчук проходить стажування в університеті Ка' Фоскарі (Італія), за стипендією у Болгарії (університет м. Софія) навчається здобувач В.Статиров, а М. Сирота – в Італії (університет Ка' Фоскарі). Викладачі також проходять міжнародні стажування, зокрема, І. В. Раєвська, О. С. Гринько, С. В. Єрьоменко, О. П. Магузкова., М. Д. Кириллова були слухачами Міжнародної мовної школи в Лондоні, І. В. Раєвська пройшла стажування у Польщі. Ресурсні центри американського, німецького країнознавства, країнознавства Іспанії, мови та культури Італії, новогрецької мови та культури сприяють інтернаціоналізації освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вони забезпечують об'єктивність екзаменаторів, враховують процедури запобігання конфлікту інтересів. Проте ЕГ відзначає факти недостатньої поінформованості здобувачів щодо порядку оскарження результатів контрольних заходів. Рекомендується звернути увагу на усунення окреслених недоліків.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність. Проте ЕГ звертає увагу на те, що, наприклад, перевірка рефератів здобувачів ВО за ОП на академічний плагіат здійснюється вибірково, хоч нормативні документи ЗВО регламентують цей процес у повному обсязі.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Кафедру забезпечено кадрами вищої кваліфікації, передумовою цього є конкурсна система відбору викладацьких кадрів, постійне підвищення їх кваліфікації.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Конкурсний добір здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства та інших нормативних документів, які регламентують ефективне функціонування ЗВО. Проте, як зазначається у звіті ЕГ, в університеті відсутня практика складання загальноуніверситетських рейтингових списків, а також оприлюднення результатів такого оцінювання досягнень НПП, яке реалізується здебільшого шляхом аналізу відповідності Ліцензійним умовам та результатів опитування здобувачів щодо якості викладання. Положення про рейтингування науково-педагогічного персоналу університету наразі знаходиться на стадії розробки.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ОНУ залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу шляхом участі у різноманітних фахових позанавчальних та науково-практичних заходів, співпрацює з провідними компаніями перекладацького профілю, залучає стейкхолдерів до обговорення ключових питань структуризації та практичного втілення навчального процесу. Співпраця здійснюється шляхом забезпечення баз практик, проведення занять в межах мастер-класів, у рамках «Перекладацької майстерні», участі у засіданнях робочої групи, а також під час проведення заходів з працевлаштування. Здобувачі вищої освіти проходять виробничу (перекладацьку) практику на базах установ-партнерів на умовах договорів про співпрацю, серед яких: Департамент міжнародного співробітництва та маркетингу Одеської міської ради, ТОВ «Журнал Судноплавство», Філія Грецького Фонду Культури, Одеське відділення ВГО «Асоціація платників податків України», Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», Фонд «Рева Фаундейшн»,

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ОНУ залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів перекладацької галузі, представників роботодавців (гостьові лекції, мастер-класи), що підтверджується відповідними документами, наданими ЕГ.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Як свідчать звіти ЗВО та ЕГ, функціонування системи професійного розвитку викладачів унормовано Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників в ОНУ (<https://bit.ly/3irKzj2>) і входить до Стратегічних пріоритетів розвитку ОНУ на 2020-2025 роки (<https://bit.ly/3B8xO4u>). Науково-педагогічні і педагогічні працівники Університету підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Положенням не рідше одного разу на п'ять років (одноразово один раз на п'ять років або за накопичувальною системою протягом п'яти років).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності, підтримуючи факти бездоганної роботи та зразкового виконання своїх обов'язків застосуванням різних типів заохочень (подяки, грамоти, преміювання). У

закладі ВО здійснює моральна та матеріальна підтримка працівників за успіхи в навчальній та науковій роботі. Підкреслюємо наявність достатньої мотивації викладацького складу до професійного та наукового розвитку.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми в цілому забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Відбувається оновлення фондів бібліотеки (як у паперовому, так і в електронному варіантах), використовується мультимедійне обладнання. Аудиторії, задіяні у процесі навчання, обладнані новою комп'ютерною технікою, звичайними та мобільними меблями, мультимедійними дошками, забезпечені доступом до інтернету. Забезпечено доступ до відкритих архівів, електронних журналів, до електронних платформ Science direct (<http://surl.li/ajjod>), SCOPUS, Web of Science, East View. Під час онлайн-експертизи ЕГ було зафіксовано, що приміщення наукової бібліотеки, читальні зали та архів знаходяться у належному матеріально-технічному стані, зокрема зал комп'ютерних технологій має нові меблі та комп'ютери, новий принтер та сканер, свіжий ремонт, а читальні зали також оснащені новими меблями, м'якими пуфами, за потребою є вільний доступ до розеток, постійний доступ до мережі wi-fi. Усі друковані видання переводяться у цифровий формат, так, зокрема, на сьогодні оцифровано вже 4 млн. примірників випуском після 2000 року, та поступово оцифровується і решта джерел, що були опубліковані до 2000 року. Університетська бібліотека налічує два читальні зали з безлімітним доступом до wi-fi, комп'ютерами та зручними меблями. Також наявний зал інформаційних технологій, де є комп'ютери, сканер, можливо отримати читацькі квитки та зал каталогів, де література представлена різними мовами - російською, українською, грецькою, арабською тощо. Уся література гарно систематизована і за алфавітом, і за тематикою. В університеті функціонує критий спортивний комплекс, тенісні корти та велике спортивне поле. Водночас, в ході зустрічей з фокус-групами ЕГ було відзначено, що студенти не дуже задоволені рівнем життя в гуртожитках, а саме ремонтом житлових приміщень (санвузлів, коридорів, кімнат).

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Аудиторний фонд відповідає нормам, кімнати обладнані у відповідності до норм техніки безпеки. За необхідності студенти можуть звернутися до медичного пункту. Також усі студенти ОНУ мають змогу отримати безоплатну медичну допомогу та лікування у студентській лікарні №21. У ОНУ працює служба психологічної підтримки. За свідченням членів ЕГ, зниженою є комформність проживання у гуртожитках.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою. Викладачі проводять моніторинг психологічного клімату в групах. Студентські та профспілкові організації забезпечують підтримку кожного здобувача, захищаючи його інтереси.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Для осіб з особливими освітніми потребами надається різнобічна психологічна, педагогічна, технічна підтримка. ЗВО надає дистанційний доступ до освітніх ресурсів ОП, це є актуальним для студентів з обмеженими фізичними можливостями та здобувачів освіти, які працюють. Головний корпус ОНУ ім. І.І. Мечникова частково облаштований для доступу людей з обмеженими фізичними можливостями. У головному корпусі є ліфт, за наявності студентів з особливими освітніми потребами навчання здійснюється в аудиторіях на першому поверсі. В університеті студентським самоврядуванням організована волонтерська програма допомоги студентам з особливими освітніми

потребами. Також, якщо студенти з особливими освітніми потребами не мають змогу щоденно відвідувати заняття, за рішенням Вченої ради факультету вони мають змогу навчатись за індивідуальним графіком. Проте, в ході проведення експертизи ЕГ було визначено, що в ЗВО відсутні пандуси для осіб з особливими потребами, спеціальні стрічки для осіб з вадами зору, кнопка виклику та ін. На цій ОП не навчаються здобувачі з особливими потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Існує чітка і зрозуміла політика і процедури розв'язання конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією). які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Указані процедури регулюються Положенням про освітні програми ОНУ ім. І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/jEHjPiZ>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/oEHkmsF>), Положення про науково-методичну раду (<https://cutt.ly/1EHk4bZ>), Ці нормативні документи розміщено на сайті ОНУ ОНУ дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо залучаються до періодичного перегляду ОП. Інформація про цей вектор діяльності проектною групою та адміністрації докладно подана у звітних матеріалах.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На відповідній ОП існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ЗВО на інших ОП, проте, випускників за зазначеною ОП ще не було, тому інформація про їх кар'єрний шлях відсутня. В ОНУ ім. І.І. Мечникова активно функціонує відділ сприяння працевлаштуванню випускників та студентів (<https://cutt.ly/rEHUE5g>) на чолі з О.І. Бойко, де здобувачі освіти можуть знайти всю необхідну інформацію з приводу подальшого працевлаштування, вакансій, а роботодавці, в свою чергу, можуть розмістити свої пропозиції на сайті відділу.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Як свідчать звітні документи, процедура внутрішнього забезпечення якості освітньої програми регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ОНУ ім. І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/SEHAOTU>). Цю місію виконують група забезпечення та гарант ОП, а також випускова кафедра. Позитивним моментом є те, що відповідальність за здійснення процесів і процедур забезпечення якості освіти чітко розподілена. На рівні університету проведення такого моніторингу координує центр забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/NEHA1CE>), ОНУ ім. І.І. Мечникова вчасно реагує на недоліки в ОП та освітній діяльності, наприклад, ЕГ було підтверджено, що після введення дистанційного формату навчання студенти мають труднощі з отриманням необхідної літератури, тому НМР університету сприяла поліпшенню фондів Наукової бібліотеки ЗВО. ОНУ ім. І. І. Мечникова активно веде сторінки у соціальних мережах з метою швидкого та зручного для студентів інформування стосовно подій в університеті, змін у навчанні, опитувань тощо.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. Акредитація ОП є первинною. Проте були враховані рекомендації експертів, які працювали під час акредитації інших програм. Так, в ОНУ відбувся семінар з питань акредитації освітніх програм з метою обміну досвідом і обговорення проблемних аспектів реалізації освітніх програм в університеті за участі НПП та здобувачів освіти, які є експертами Національного агентства із забезпечення якості (<https://cutt.ly/gEHDlrm>).

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Відбуваються взаємоперевірки кафедр, відкриті заняття, взаємні відвідування занять, міжкафедраль та міжінституційні семінари. У ЗВО функціонує Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ОНУ ім. І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/SEHAOTU>), активно розробляються та проводяться заходи, що спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема, анкетувань та опитувань. Проте рекомендується активніше залучати до обговорення цих питань студентів, проводити опитування в електронному форматі.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Нормативні документи, що регламентують освітній процес в ОНУ, розміщені на сайті у вільному доступі. Правила і процедури, що регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими, містяться у Статуті ОНУ ім. І.І. Мечникова, затвердженому на конференції трудового колективу від 16.10.2015 р. (<https://cutt.ly/yENC7zm>), Положенні про організацію освітнього процесу в ОНУ ім. І.І. Мечникова (<https://cutt.ly/1EHVi7g>) та інших документах, що є у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/2EHVvsk>).

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. Факт оприлюднення підтверджений. Проте ЕГ помітила, що на сайті ЗВО відсутня опція «пошук», що значно ускладнює доступ до необхідної інформації. Тому рекомендовано удосконалити сайт ЗВО, додавши відповідну опцію.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Погоджуємося з рекомендацією ЕГ привести у відповідність зі Стандартом ВО за зазначеною спеціальністю програмні результати навчання, додавши ПРН 8, збільшити обсяг літературознавчих ОК (також за рахунок вибіркового дисциплін)

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендувати внести дисципліни з інших ОП ОНУ до каталогу вибіркового дисциплін за програмою

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

рекомендується заохочувати здобувачів ВО брати активну участь у міжнародних програмах академічної мобільності та проєктах неформальної освіти

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

У робочих програмах курсів обов'язково надавати посилання на новітні наукові та науково-методичні джерела

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

активніше інформувати здобувачів ВО щодо процедур оскарження результатів контрольних заходів перевірки знань; системно здійснювати перевірку рефератів здобувачів на академічний плагіат у відповідності до нормативних документів ЗВО

Критерій 6. Людські ресурси

активізувати роботу щодо запровадження ефективної системи рейтингування НПП

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

поліпшити умови для забезпечення навчання здобувачів з особливими потребами; спрямувати зусилля на поліпшення умов проживання в гуртожитках

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

проводити всебічні опитування студентів (навчання, науково-дослідницька діяльність, дозвілля) в електронному форматі

Критерій 9. Прозорість та публічність

оптимізувати сайт ЗВО, спростивши пошук інформації

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ